

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Actorvm Ecclesiae Mediolanensis, Pars Tertia - In Qva, Liber Memorialis Ad
populum Ciuitatis, & Dioecesis Mediolanensis, A Beato Carolo Borromaeo
Titvli Sanctae Praxedis compositus continetur

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Percussus nihil læditur. cap. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10502

clesiq; totam eripuisse iurisdictionē. Scalenſium audaciam ab eis nutritam: nihil certe actum contra ſicarios, qui ſibi ſacroſanctum Archiepiſcopalis auctoritatis inſigne tenenti diſtrictis gladijs a canonicis obiekti erant. id multis iuſtam cauſſam eximandi afferre; vel delictum magiſtratibus placere; vel ipsis cōſentientibus fuiſſe commiſſum. eodem crimini ſibi dediſſe apud Pontificem, quōd bidui moram in eo negotio ne gaſſet, qui ipſos conceſſerat menſes. ad hoc rem indigniſſimam, ſed tamen etiam ridiculam; gladios a Caroli parte prorsus ſemper inermi, prius eduſtos. Rem, quę cum Senatu in cōtrouerſia eſſet, pro Rege quidem non tantam videri. quid tandem regię poteſtati obeſſet, neceſſarios iurisdictioni ſuę ſatellites Archiepiſcopum armatos habere; vitioſos ſue homines eccleſiaſticorum criminum reos eius auctoritate duci; at pro Archiepiſcopo magni eſſe momenti: aliter enim vix, aut ne vix quidem, delictis coercendis ſuo munere fungi poſſe. nam & ſi quid difficilius tentandum eſſet, perfici minime poſſe abſque laicę poteſtatis auxilio. Ius regium verbo, re vera defendi viuendi licentiam. quale illud eſſet; quōd turbę pene omnes ex eo tamquam ex ſemine ortę videbantur; quod in adulteros, & concubinarios agere cōperat. Eiuſmodi impedimentis, & contentionibus ſummam eccleſię conformandę, moribusque emendandis difficultatem afferri. multitudinem varijs rumoribus ſuſpenſam, incertamque teneri, ne Paſtorē ſuum audiret, & in ſalute curanda progrediretur. diſcere multos non ſolum laicos, ſed etiam clericos repugnare Episcopis ſuis. Magiſtratus, quos prouincia bene gubernāda, vtilius occupari oportebat; detineri cōtentionibus cum eccleſia exercendis. Hęc a vero animi ſenſu, christia-

naq; charitate proſecta Rex apud ſe cogitare vellet; videretque, digna nepia, optimaq; mente, & ſenſibus ſuis plane catholicis a ſuis agerentur; & pro ſua ſumma prudentia, & pietate de rebus omnibus conſuleret. Quid eccleſiaſticum forum pateretur, eodem modo Duci, & Senatui denunciauit; & litteris teſtatus eſt: monuitque, vt pro eo quod ſacri canones in eos ſtatuert, qui libertatem eccleſiaſticam, auctoritatemque læderent, conſulerent ſaluti ſuę.

Dum hęc ad Regem afferuntur; dum cunctatur Pontifex, & Magiſtratus in Eccleſiā, Archiepiſcopique iniurijs conuiuent: alia multo acerbiora, prorsusque deteſtabilia in Carolū patrata ſunt. Humiliati optimis quidem legibus aſtricti, & ad inſtituta, officiaque ſua reducti erant; ſed quantum vis poterat: alia enim erat voluntas; omniaque mouebant, vt ad vſitatum vitę genus poſſent recurrere. Multa Carolus fecit, tentauit multa, vt vere ordinem ad veterem normam, rectamque diſciplinam reuocaret. de bonis monachis ex alio ordine vnicique cōenobio præficiendis egit: de bono ordine cum eo coniungendo; de nouitijs optime inſtituendis. omnia parum valere videbantur ad ordinem, inueterata iam conſuetudine, rursus inſteſtendum. optimum factū erat per nouitiorum inſtitutionem, ſucceſſionemque diſciplinam reſtituere: ſed nimis id longum videbatur. omnino illud compertum eſt; qui ignorantia, vel infirmitate errent; eos verbis, caſtigatiōe, diligentia in viam poſſe reduci: qui parata ſalutis ſubſidia contemnunt, ſcientesque, & volentes in errore verſantur, & conſueſcendo habitum confirmant; metu, vi, præmijs poſſe interdum contineri; ceterum vbi copia detur, eodem ſemper reuolui. Hęc tractare cum Carolus pgeret; monachi eius auctoritate, diligenti-

Percuſus nihil læditur.
CAP. I.

līgētia, constantia vndique tenerentur; & vel Romam videre ipsa Romana auctoritate prohiberentur: nefarium consilium ex eis quidam cœperunt; Carolum quacumque ratione de medio tollere: id si succederet, quæ vellent, auferre facile posse. Auctor sceleris fuit, vt etiam Pius Pontifex in sua constitutione refert. Hieronymus, ecclesię Vercellensis sancti Christophori antea Præpositus. is rem cum Laurentio Præposito Caruagij, Clemente Præposito sancti Bartholomæi Veronæ, & Hieronymo eiusdem ordinis sacerdote, cognomento Farina, communicat. Farina se paratum ostendit ad rem perficiendam; si pecunia detur. quadraginta aureos nummos tanti sceleris mercedem sibi paciscitur. cum ij non suppeterent, alio scelere parare aggrediuntur. Agunt de surripienda ecclesię Braidensis Mediolani pecunia, quæ a Fabio Simoneta monacho, ex nouis constitutionibus custodiebatur. cogitant etiam, cum proxima esset Ascensionis Domini sollemnis dies; eiusdem ecclesię altare; quid enim iam non audent aureis, argenteisque ornamentis expilari posse. Atque cum ærarij Braidensis ostium effringere conati, nihil egissent; Fabium strangulare statuerunt. illo in templi adyto sacræ præcationi operam dante, veniunt ad ianuam. dissident inter se, quis eorum prior fasciam collo injiciat. re tandem infecta discedunt. superari Deus voluit religiosa præcatione improborum nequitiam. Sacra vasa atque ornamenta, Farina solus abstulit; & pecunia ex ijs quamprimum confecta; per ganeas varijs in regionibus voluptati se dedit. ac tandem, vt breui comprehendam; breuibus tormentis duobus, ex ijs, quæ rotæ artificio, igne repente ex filice excusso, feriunt, nouo alio furto coemptis; ad nefarium scelus paratum se denuu-

ciat. eo peruenerat immanitas; vt necesse iam non esset, eam mercedibus euocari. Modo in itinere Carolum aggredi constituit, dum perlustrat diœcesim: modo ad sancti Barnabæ ædem, quò ille frequenter veniebat; vbi opportunitatem dabant horti, qui contra illam sæpibus tantum muniebantur. Semel post sæpem delitescens per ianuam ecclesię ad altare sacra facientem, longiori tormento petere instituit; sed fores, quæ apertæ subito claudebantur; ministri item, qui per gradus altaris frequentes intuenti occurrebant, impedimento fuerunt. locum denique, tempusque elegit, quo Carolus cum suis, alijsque vespere suis in ædibus sacras preces obibat. cum accessisset, ob Cribellium Cardinalem lateri cõiunctum abstinuit. reuersus conatus est tandem. ea præcatio tunc habebatur; quia sacellum ædificatione impeditum erat, in amplo loco, qui hospitum commodo contra ianuam est ædium ipsarum. pars loci, quæ pro sacello erat, ligneo sepimento ad tempus erat a reliquo distincta. Igitur feria quarta vij. Cal. Nouëb. anni. M. D. LX. IX. dimidia circiter hora post noctis initiũ, genibus flexis orabat Carolus, quattuor, quinqueue cubitis longe ab ostio sepimēti. ad pietatem excitandam, frequentiamque exterorũ inuitandam, aliquid musici cantus adhiberi solebat: tunc autẽ canebatur illud Euangelij; Tempus est, vt reuertar ad eũ, qui me misit: cumque ad ea verba cantores venissent, Non turbetur cor vestrum, neque formidet; sacrilegus ab eodem ostio quod apertum erat, tormenti rotam laxat: ignea vis pilam, pilulasque plũbeas plures in Carolum conijcit. flamma, sonitus ingens improuisus omnes perterrefacit. Carolus verberatum se in dorsi spina sentiens, locum manu premit: dolorem, quãuis minime sentiat, se tamẽ grauiter fau-

cia